

BIJSLUITER: INFORMATIE VOOR DE GEBRUIKER

Levonortis 20 microgram/24 uur, afleveringsstelsel voor intra-uterien gebruik Levonorgestrel

Lees goed de hele bijsluiter voordat u dit geneesmiddel gaat gebruiken want er staat belangrijke informatie in voor u.

- Bewaar deze bijsluiter. Misschien heeft u hem later weer nodig.
- Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met uw arts of apotheker.
- Krijgt u last van een van de bijwerkingen die in rubriek 4 staan? Of krijgt u een bijwerking die niet in deze bijsluiter staat? Neem dan contact op met uw arts of apotheker.

Inhoud van deze bijsluiter

1. Wat is Levonortis en waarvoor wordt dit middel gebruikt?
2. Wanneer mag u dit middel niet gebruiken of moet u er extra voorzichtig mee zijn?
3. Hoe gebruikt u dit middel?
4. Mogelijke bijwerkingen
5. Hoe bewaart u dit middel?
6. Inhoud van de verpakking en overige informatie

1. WAT IS LEVONORTIS EN WAARVOOR WORDT DIT MIDDEL GEBRUIKT?

Levonortis 20 microgram/24 uur (ook kortweg "Levonortis" genoemd) is een afleveringsstelsel voor intra-uterien gebruik (IUS) voor insertie in de baarmoeder. Het kan op de volgende manieren worden gebruikt:

- als doeltreffend voorbehoedmiddel (preventie van zwangerschap).
- in geval van zwaar bloedverlies bij de menstruatie.

Levonortis voorkomt zwangerschap via verschillende mechanismen. Het reguleert de cyclische ontwikkeling van het baarmoederslijmvlies zodat het slijmvlies niet dik genoeg wordt om zwanger te worden. Het maakt het slijm in de baarmoederhals dikker zodat het sperma er niet door kan om een eikel te bevruchten. Bij sommige vrouwen verhindert het de eisprong. Het T-vormige spiraaltje heeft ook lokale effecten op het baarmoederslijmvlies.

Levonortis is ook nuttig om het bloedverlies tijdens de menstruatie te verminderen. Het kan dus worden gebruikt als u zware menstruaties hebt. Dat wordt menorrhagie genoemd. Het hormoon in Levonortis controleert de maandelijkse ontwikkeling van het baarmoederslijmvlies en zorgt ervoor dat het slijmvlies dunner wordt, zodat u elke maand minder zult bloeden.

Levonortis wordt in de baarmoeder geplaatst en geeft daar traag het hormoon levonorgestrel af over een periode van 5 jaar of tot het wordt verwijderd.

Kinderen en adolescenten

Levonortis is niet geïndiceerd voor gebruik vóór de eerste menstruele bloeding (menarche).

Senioren

Levonortis is niet onderzocht bij vrouwen ouder dan 65 jaar en is niet geïndiceerd voor postmenopauzale vrouwen.

2. WANNEER MAG U DIT MIDDEL NIET GEBRUIKEN OF MOET U ER EXTRA VOORZICHTIG MEE ZIJN?

Wanneer mag u dit middel niet gebruiken?

Vóór plaatsing van Levonortis zal uw arts of verpleegkundige enkele tests uitvoeren om na te gaan of Levonortis geschikt is voor u. Dat houdt een onderzoek van het bekken en mogelijk ook andere onderzoeken zoals een onderzoek van de borsten in, als de arts of de verpleegkundige dat wenselijk acht.

Genitale infecties moeten met succes worden behandeld voor Levonortis wordt geplaatst.

Als u epilepsie hebt, moet u dat melden aan de arts of de verpleegkundige omdat in zeldzame gevallen een epilepsieaanval kan optreden tijdens de plaatsing van Levonortis. Sommige vrouwen voelen zich flauw na de procedure. Dat is normaal. Uw arts of verpleegkundige zal u aanraden om wat te rusten.

Niet alle vrouwen mogen Levonortis gebruiken. Gebruik Levonortis niet en licht uw arts in als u:

- zwanger bent, vermoedt dat u zwanger bent of borstvoeding geeft
- enige vorm van kanker hebt of had of de verdenking hebt van kanker, waaronder bloedkanker (leukemie), tenzij in remissie, baarmoeder-, baarmoederhals- en borstkanker
- een niet-gediagnosticeerd patroon van vaginaal bloedverlies vertoont
- een abnormale baarmoeder of fibromen hebt die de baarmoederholte vervormt/vervormen
- ongewoon of onaangenaam vaginaal verlies of jeuk in de vagina vertoont aangezien dit een infectie kan betekenen
- op dit moment een terugkerende ontstekingsziekte in het bekken hebt of gehad hebt, een ontsteking van het baarmoederslijmvlies hebt of gehad hebt na de bevalling van uw baby
- een infectie van de baarmoeder hebt of gehad hebt na de bevalling of na een miskraam tijdens de afgelopen 3 maanden
- een aandoening hebt waardoor u vatbaar bent voor infecties. Als dit bij u het geval is, dan heeft een arts u dit verteld
- lijdt of leed aan trofoblastische ziekte. Als u dit hebt, dan heeft een arts u dit verteld
- een ontsteking van de baarmoederhals hebt
- een abnormaal uitstrijkje hebt of gehad hebt (veranderingen van de baarmoederhals)
- een beroerte, hartinfarct of andere hartproblemen hebt gehad
- leverproblemen hebt of gehad hebt
- allergisch bent voor levonorgestrel of één van de stoffen in dit geneesmiddel. Deze stoffen kunt u vinden in rubriek 6.

Wanneer moet u extra voorzichtig zijn met dit middel?

Spreek met uw arts voor u Levonortis gebruikt als u:

- suikerziekte (te hoog suikergehalte in het bloed), een hoge bloeddruk of abnormale vetspiegels in het bloed hebt
- toevallen (epilepsie) hebt
- een geschiedenis van bloedstolsels (trombose) hebt
- een langdurige behandeling met steroïden krijgt
- andere geneesmiddelen inneemt omdat sommige geneesmiddelen tot gevolg hebben dat Levonortis niet meer goed werkt
- migraine, duizeligheid, een wazig zicht, ongewoon hevige hoofdpijn hebt of krijgt of als u vaker hoofdpijn hebt dan voorheen
- ooit een ectopische zwangerschap hebt gehad (ontwikkeling van de foetus buiten de baarmoeder) of een geschiedenis van eierstokcysten
- enige aandoening hebt waardoor u vatbaar bent voor infecties. Als dit bij u het geval is, dan heeft een arts u dit verteld
- uw huid of het wit van de ogen geel worden,
- u een bloedkanker (waaronder leukemie) hebt
- u een beroerte of een hartinfarct hebt gehad of als u hartproblemen hebt
- u een ziekte van de slagaders hebt.

Uw arts zal beslissen of u Levonortis mag gebruiken als u een van de bovenvermelde aandoeningen hebt of gehad hebt.

U moet uw arts ook inlichten als een van die aandoeningen voor het eerst optreedt als Levonortis is ingebracht.

U moet zo snel mogelijk een arts of een verpleegkundige raadplegen als u een pijnlijke zwelling in uw been ontwikkelt en als u plotseling pijn in de borstkas of ademhalingsproblemen krijgt (dat kunnen tekenen van een bloedstolsel zijn). Het is belangrijk eventuele bloedstolsels meteen te behandelen.

U moet ook een arts onmiddellijk raadplegen indien u voortdurend pijn in de onderbuik, koorts, pijn tijdens de geslachtsgemeenschap of abnormaal bloeden ontwikkelt. Als u ernstige pijn of koorts heeft kort nadat Levonortis is geplaatst, kunt u een ernstige infectie hebben die onmiddellijk moet worden behandeld. In zeer zeldzame gevallen kan een zeer ernstige infectie (sepsis) optreden (zie rubriek 4 “Mogelijke bijwerkingen”). Het gebruik van maandverband wordt aangeraden. Als u tampons of menstratiecups gebruikt, moet u die voorzichtig verwisselen, zodat u niet aan de draadjes van dit systeem/Levonortis trekt.

Uitstoting van het IUS

In zeldzame gevallen kunnen de samentrekkingen van de spieren van de baarmoeder tijdens menstruatie het IUS van zijn plek of uit de baarmoeder duwen. De kans hierop is groter als u overgewicht heeft op het moment dat het IUS bij u wordt geplaatst, of als u last heeft (gehad) van zware menstruaties. Als het IUS niet meer op zijn plaats zit, dan werkt het mogelijk niet zoals bedoeld en dan is de kans op zwangerschap verhoogd. Als het systeem wordt uitgestoten, bent u niet meer beschermd tegen zwangerschap.

De mogelijke symptomen van uitstoting zijn pijn en abnormaal bloedverlies, maar Levonortis kan er ook uit komen zonder dat u er iets van merkt. Omdat Levonortis meestal het bloedverlies bij menstruatie vermindert, kan meer bloedverlies bij menstruatie wijzen op een uitstoting.

Het wordt aanbevolen om met uw vinger te controleren of de draadjes aanwezig zijn, bijvoorbeeld tijdens het douchen. Zie ook rubriek 3 "Hoe gebruikt u dit middel - Hoe weet ik of Levonortis op zijn plaats zit?". Als u tekenen heeft die er op wijzen dat Levonortis uit uw baarmoeder is gekomen of als u de draadjes niet kunt voelen, moet u een ander anticonceptiemiddel gebruiken (zoals condooms), en moet u contact opnemen met uw zorgverlener.

Levonortis en roken

Vrouwen krijgen de raad om te stoppen met roken. Roken verhoogt het risico op ontwikkeling van een hartinfarct, beroerte of bloedstolsel.

Psychische stoornissen

Sommige vrouwen die hormonale anticonceptiemiddelen waaronder Levonortis gebruiken, hebben melding gemaakt van depressie of neerslachtigheid. Depressie kan ernstig zijn en kan soms tot zelfmoordgedachten leiden. Als u stemmingswisselingen en symptomen van depressie ervaart, neem dan zo snel mogelijk contact op met uw arts voor verder medisch advies.

Neemt u nog andere geneesmiddelen in?

Gebruikt u naast Levonortis nog andere geneesmiddelen of heeft u dat kort geleden gedaan of bestaat de mogelijkheid dat u in de nabije toekomst andere geneesmiddelen gaat gebruiken? Vertel dat dan uw arts of apotheker. Dat geldt ook voor geneesmiddelen die u zonder voorschrift kunt krijgen.

Geneesmiddelen die de hoeveelheid leverenzymen verhogen, kunnen het effect van hormonale anticonceptiva zoals Levonortis verminderen. Vertel uw arts of verpleegkundige als u een van de volgende geneesmiddelen inneemt:

- fenobarbital, primidon, fenytoïne of carbamazepine (om epilepsie te behandelen)
- griseofulvine (een middel tegen schimmelinfecties)
- rifampicine of rifabutine (antibiotica)
- nevirapine of efavirenz (tegen hiv)

Zwangerschap, borstvoeding en vruchtbaarheid

Kan ik zwanger worden tijdens gebruik van Levonortis?

Het gebeurt zeer zelden dat vrouwen zwanger worden terwijl Levonortis ter plaatse zit.

Als u een keer geen menstruatie krijgt, betekent dat daarom nog niet dat u zwanger bent. Sommige vrouwen hebben geen menstruaties terwijl ze het systeem gebruiken.

Als u al 6 weken geen menstruatie meer hebt gehad, moet u overwegen om een zwangerschapstest te doen. Als die negatief is, hoeft u geen ander onderzoek te doen tenzij er andere tekenen van zwangerschap zijn zoals misselijkheid, vermoeidheid en gevoelige borsten.

Als u tijdens het gebruik van Levonortis zwanger raakt, moet u onmiddellijk naar uw zorgverlener gaan om Levonortis te laten verwijderen. Het verwijderen kan een miskraam veroorzaken. Maar als Levonortis blijft zitten tijdens de zwangerschap, is niet alleen het risico op een miskraam groter, maar ook het risico dat uw bevalling te vroeg begint. Als Levonortis niet verwijderd kan worden, overleg dan met uw zorgverlener over de voordelen en risico's van voortzetting van de zwangerschap. Als de zwangerschap wordt voortgezet, wordt u tijdens uw zwangerschap nauwlettend in de gaten gehouden. U moet meteen contact opnemen met uw arts als u last krijgt van buikkrampen, pijn in uw buik of koorts.

Levonortis bevat een hormoon dat levonorgestrel heet. Er zijn enkele meldingen geweest van effecten op de geslachtsorganen van vrouwelijke baby's die in de baarmoeder waren blootgesteld aan IUS'en met levonorgestrel.

Wat als ik zwanger wil worden?

Als u zwanger wilt worden, moet u uw arts vragen om Levonortis te verwijderen. Uw vruchtbaarheid zal zeer snel herstellen na verwijdering van het systeem.

Mag ik borstvoeding geven terwijl ik Levonortis gebruik?

Er worden zeer kleine hoeveelheden van het hormoon in Levonortis gevonden in de moedermelk, maar de concentraties zijn lager dan met elk ander hormonaal anticonceptivum. Er is geen risico voor de pasgeborene te verwachten. Als u uw baby borstvoeding wilt geven, moet u dat bespreken met uw arts.

Rijvaardigheid en het gebruik van machines

Er zijn geen effecten bekend op de rijvaardigheid en het vermogen om machines te gebruiken.

Levonortis bevat bariumsulfaat.

Het T-kader van Levonortis bevat bariumsulfaat zodat het te zien is op röntgenfoto's.

3. HOE GEBRUIKT U DIT MIDDEL?

Het plaatsen van Levonortis

Alleen een arts of een speciaal opgeleide verpleegkundige kan het systeem plaatsen (zie speciale instructies voor insertie in de verpakking).

Zij zullen:

- uw bekken onderzoeken om de ligging en de grootte van uw baarmoeder te evalueren
  - een speculum in uw vagina plaatsen (een speculum is een instrument dat wordt geplaatst om de baarmoederhals te bekijken)
  - uw vagina en baarmoederhals reinigen
  - een dun, soepel buisje met het hulpmiddel in uw vagina en vervolgens door de baarmoederhals in de baarmoeder steken. Op dat moment kunt u wat ongemak voelen
  - het buisje verwijderen terwijl het hulpmiddel ter plaatse blijft
  - de draden op een geschikte lengte afknippen om het hulpmiddel gemakkelijk te kunnen verwijderen
- indien nodig andere tests laten uitvoeren, bijv. op infecties, waaronder seksueel overdraagbare ziektes (soa's) en een zwangerschapstest.

Tijdens de insertie kunt u wat ongemak voelen. Licht uw arts in als u pijn voelt.

Starten met het gebruik van Levonortis

- Voordat Levonortis wordt ingebracht, moet zeker zijn dat u niet zwanger bent.

- U kunt Levonortis het beste binnen zeven 7 dagen na het begin van uw menstruatie laten plaatsen. Wanneer Levonortis op deze dagen wordt ingebracht, werkt Levonortis meteen en voorkomt het dat u zwanger wordt.
- Als u Levonortis niet binnen 7 dagen na het begin van uw menstruatie kunt laten inbrengen, of als uw menstruatie onregelmatig is, kan Levonortis op elke andere dag worden ingebracht. In dit geval mag u sinds uw laatste menstruatie geen seks hebben gehad zonder anticonceptie en moet u vóór het inbrengen een negatieve zwangerschapstest hebben. Ook kan Levonortis in dit geval zwangerschap niet meteen op betrouwbare wijze voorkomen. Daarom moet u, tijdens de eerste 7 dagen nadat Levonortis is ingebracht, een barrièremethode voor anticonceptie gebruiken (zoals condooms) of geen vaginale seks hebben.
- Levonortis is niet geschikt voor gebruik als noodanticonceptiemiddel (postcoïtaal anticonceptiemiddel).

Als u toevallen (epilepsie) hebt, moet u dat zeggen aan de arts of de verpleegkundige die Levonortis plaatst, omdat er in zeldzame gevallen een epilepsieaanval kan optreden tijdens de insertie.

Sommige vrouwen hebben het gevoel dat ze gaan flauwvallen na plaatsing van het hulpmiddel. Dat is normaal en uw arts zal u zeggen om wat te rusten.

In zeer zeldzame gevallen kan het hulpmiddel tijdens de plaatsing de wand van de baarmoeder geheel of gedeeltelijk doorboren. In dat geval wordt het hulpmiddel verwijderd.

Starten met het gebruik van Levonortis na de bevalling

- Levonortis kan na de bevalling worden ingebracht zodra de baarmoeder weer de normale grootte heeft, maar niet eerder dan 6 weken na de bevalling (zie rubriek 4 ‘Mogelijke bijwerkingen’).
- Zie ook ‘Starten met het gebruik van Levonortis’ hierboven voor wat u nog meer moet weten over het tijdstip van inbrengen.

Beginnen met het gebruik van Levonortis na een abortus

Levonortis kan onmiddellijk na een abortus worden ingebracht als de zwangerschap minder dan 3 maanden heeft geduurd, op voorwaarde dat er geen genitale infecties zijn. Levonortis werkt dan direct.

Hoe snel moet Levonortis werken?

Contraceptie:

Zodra het systeem is geplaatst, bent u beschermd tegen zwangerschap. De kans om zwanger te worden bedraagt ongeveer 2 per duizend per jaar. Het misluktingspercentage kan stijgen als Levonortis er vanzelf uitkomt of bij perforatie (zie rubriek 4 “Mogelijke bijwerkingen”).

Zwaar menstrueel bloedverlies:

Levonortis vermindert het menstruele bloedverlies gewoonlijk significant na 3 tot 6 maanden behandeling.

Hoe vaak moet ik het systeem laten controleren?

U moet het systeem laten controleren gewoonlijk 6 weken na de plaatsing, opnieuw na 12 maanden en daarna eenmaal per jaar tot het wordt verwijderd.

Wat gebeurt er als het systeem vanzelf naar buiten komt?

Als het systeem er helemaal of gedeeltelijk uitkomt, bent u niet beschermd tegen zwangerschap. Dat gebeurt zelden, maar het zou kunnen gebeuren tijdens uw menstruatie zonder dat u het merkt. Een ongewone toename van de hoeveelheid bloed tijdens de menstruatie zou daarop kunnen wijzen. Licht uw arts of ziekenhuis in als uw bloedingspatroon onverwachte veranderingen vertoont.

Hoe weet ik of Levonortis op zijn plaats zit?

Na elke menstruatie kunt u de twee dunne draden die aan het onderuiteinde van het systeem hangen, proberen te voelen. Uw arts zal u tonen hoe u dat moet doen.

Trek niet aan de draden omdat u het anders per ongeluk zou kunnen uittrekken. Als u de draden niet kunt voelen, moet u naar uw arts gaan. De draadjes kunnen gewoon omhooggeschoven zijn in de baarmoeder of in het baarmoederhalskanaal. Als de draadjes ook niet kunnen gevonden worden door uw arts of

verpleegkundige, kunnen ze afgebroken zijn, kan het systeem in zijn geheel uitgestoten zijn, of in zeldzame gevallen, kan het systeem door de wand van de baarmoeder gedrongen zijn (uterusperforatie, zie rubriek 4). Het kan nodig zijn dat er een echografie of een röntgenonderzoek wordt uitgevoerd om het systeem te lokaliseren.

U moet ook naar uw arts gaan als u het onderuiteinde van het hulpmiddel zelf kunt voelen of als u of uw partner pijn of ongemak voelt bij seksueel contact.

Het verwijderen van Levonortis Uw arts kan het systeem op elk moment verwijderen. Dat is heel gemakkelijk. Tenzij u van plan bent om meteen een nieuw systeem of een spiraaltje te laten plaatsen, is het belangrijk dat u een ander voorbehoedmiddel gebruikt tijdens de week voor de verwijdering. Seksueel contact tijdens die week zou kunnen leiden tot een zwangerschap na verwijdering van Levonortis.

Voortzetting van anticonceptie na het verwijderen van Levonortis

Als u niet dezelfde methode wilt blijven gebruiken, vraag dan uw arts om advies over andere betrouwbare anticonceptiemethoden.

Levonortis vervangen

Levonortis kan op elk moment van uw menstruatiecyclus worden vervangen door een nieuwe Levonortis. Levonortis werkt dan direct.

Overstappen van een andere anticonceptiemethode (zoals gecombineerde hormonale anticonceptiva, implantaat)

- Levonortis kan direct worden ingebracht als redelijk zeker is dat u niet zwanger bent.
- Als het meer dan 7 dagen geleden is dat uw menstruatie begon, moet u gedurende de volgende 7 dagen afzien van vaginale seks of aanvullende anticonceptie gebruiken.

Welke invloed zal Levonortis hebben op mijn menstruaties?

Levonortis zal invloed hebben op uw menstruatiecyclus. U kunt spotting, kortere of langere menstruaties, pijnlijke menstruaties, lichtere menstruaties of helemaal geen menstruaties meer vertonen.

Voor alle vrouwen die Levonortis gebruiken:

Veel vrouwen vertonen spotting (licht bloedverlies) tijdens de eerste 3-6 maanden na plaatsing van het systeem. Anderen zullen lang of veel bloed verliezen. Het bloedverlies kan echter toenemen, gewoonlijk tijdens de eerste 2 tot 3 maanden, voordat het bloedverlies afneemt. Over het algemeen zal het aantal dagen met bloedverlies per maand dalen en uiteindelijk zult u mogelijk helemaal geen menstruatie meer hebben. Dat is toe te schrijven aan het effect van het hormoon (levonorgestrel) op het baarmoederslijmvlies.

Als Levonortis werd geplaatst wegens veel bloedverlies bij de menstruatie:

Levonortis vermindert het menstruele bloedverlies gewoonlijk significant na 3 tot 6 maanden behandeling. Tijdens de eerste 2 tot 3 maanden kan de bloeding evenwel toenemen voor het bloedverlies begint te verminderen. Als het bloedverlies na 3 tot 6 maanden niet significant vermindert, moet een andere behandeling worden overwogen.

Als u Levonortis al een lange tijd draagt en dan bloedingsproblemen begint te krijgen, moet u advies vragen aan uw arts of het ziekenhuis.

Heeft u nog andere vragen over het gebruik van dit geneesmiddel? Neem dan contact op met uw arts.

Ga ook zo snel mogelijk naar een arts als u volgende problemen krijgt:

- een pijnlijke zwelling van uw been
- plotselinge pijn in de borstkas
- ademhalingsproblemen

Dat kunnen tekenen zijn van een bloedstolsel.

Perforatie

In zeldzame gevallen gebeurt het dat de baarmoeder of de baarmoederhals wordt doorboord, meestal tijdens het inbrengen van Levonortis. Dat kan gepaard gaan met hevige pijn en aanhoudend bloedverlies. Bij

vermoeden van perforatie moet het systeem zo snel mogelijk worden verwijderd. Neem onmiddellijk contact op met uw arts als u de draden niet kunt voelen.

Het risico op perforatie kan toenemen bij een insertie na een bevalling, bij vrouwen die borstvoeding geven en bij vrouwen met een gefixeerde baarmoeder in retroversie (naar achteren gekanteld).

Wanneer u teveel van een geneesmiddel heeft gebruikt of ingenomen, neem dan onmiddellijk contact op met uw arts, apotheker of het Antigifcentrum (070/245.245).

4. MOGELIJKE BIJWERKINGEN

Zoals elk geneesmiddel kan ook dit geneesmiddel bijwerkingen hebben. Niet iedereen krijgt daarmee te maken.

Met Levonortis treden bijwerkingen meestal op tijdens de eerste maanden na plaatsing van het systeem en daarna verminderen ze mettertijd.

Hevige pijn of koorts kort na insertie kan erop wijzen dat u een ernstige infectie hebt die onmiddellijk moet worden behandeld. In zeldzame gevallen kan een zeer ernstige infectie (sepsis) optreden. Neem onmiddellijk contact op met uw arts als u dergelijke bijwerkingen vertoont (zie Rubriek 2: “Wanneer moet u extra voorzichtig zijn met dit middel?”).

Hevige pijn en aanhoudend bloedverlies kunnen een teken zijn dat de wand van de baarmoeder beschadigd of gescheurd (perforatie) is. Perforatie is zeldzaam, maar gebeurt meestal tijdens het plaatsen van Levonortis, hoewel het soms pas later opgemerkt wordt. Als dit gebeurt, moet het IUD worden verwijderd; zeer zelden kan hiervoor een operatie nodig zijn. De kans op perforatie is laag, maar is verhoogd bij vrouwen die borstvoeding geven, en bij vrouwen die zijn bevallen in de 36 weken voor het plaatsen. Mogelijke tekenen en symptomen van perforatie kunnen zijn:

- hevige pijn (lijkend op menstruatiekrampen) of meer pijn dan verwacht
- hevig vaginaal bloedverlies (na het plaatsen)
- pijn of vaginaal bloedverlies dat langer dan een paar weken aanhoudt
- plotselinge veranderingen in uw menstruatiepatroon
- pijn tijdens seks
- u kunt niet langer de draadjes voelen (zie rubriek 3 “Hoe gebruikt u dit middel? - Hoe weet ik of het systeem op zijn plaats zit?”)

Zeer frequente bijwerkingen (treden op bij meer dan 1 op 10 vrouwen), kunnen de volgende zijn:

- menstruele veranderingen. U zou spotting, kortere of langere menstruaties of pijnlijke menstruaties kunnen vertonen. Hoewel Levonortis het menstruele bloedverlies gewoonlijk significant vermindert na 3 tot 6 maanden behandeling, zou u meer bloedverlies kunnen vertonen, gewoonlijk tijdens de eerste 2 tot 3 maanden voor het bloedverlies vermindert. De menstruaties kunnen volledig wegblijven. Als het bloedverlies niet significant vermindert na 3 tot 6 maanden, moet een andere behandeling worden overwogen.
- pijn of bloeding tijdens en na inbrenging
- pukkels (acne)
- vaginale infectie
- infectie van het buitenste gedeelte van uw vagina (vulvovaginaal)
- eierstokcysten. Dat zijn met vocht gevulde zakjes in de eierstok.

Frequente bijwerkingen (kunnen optreden bij tot 1 op de 10 vrouwen), kunnen de volgende zijn:

- gewichtstoename;
- depressie, zenuwachtigheid of andere stemmingsveranderingen;
- hoofdpijn; migraine;
- presyncope;
- duizeligheid;
- buik-, bekken- of rugpijn/ongemak;
- misselijkheid; braken;

- gezwollen buik
- pijnlijke menstruaties;
- meer vaginaal verlies;
- ontsteking van de baarmoederhals (cervicitis);
- pijn tijdens seks
- baarmoederspasmus
- verminderd libido
- gevoelige, pijnlijke borsten of
- Levonortis komt er vanzelf uit.

Weinig frequente bijwerkingen (kunnen optreden bij tot 1 op de 100 vrouwen), kunnen de volgende zijn:

- genitale infecties met daardoor jeuk in de vagina, pijn bij het urineren of lage buikpijn als gevolg van een ontsteking van de baarmoeder, de eierstokken of de eileiders;
- meer haargroei op het gezicht en het lichaam;
- haarverlies;
- huidverkleuring/toenemend huidpigment, vooral in het gezicht (chloasma);
- zwangerschap buiten de baarmoeder;
- zwellen van de buik, benen of enkels
- syncope of
- jeukende huid (pruritus), eczeem.

Zeldzame bijwerkingen (kunnen optreden bij tot 1 op de 1.000 vrouwen), kunnen de volgende zijn:

- huiduitslag, jeuk of
- scheur in de baarmoederwand bij het plaatsen van Levonortis (uterusperforatie* - zie hierboven).

* Het risico op perforatie is hoger ($\geq 1/1.000$ tot $< 1/100$) bij vrouwen die borstvoeding geven, of bij het plaatsen binnen maximaal 36 weken na een bevalling.

Eierstokcysten en een ontstekingsziekte van het bekken zijn gerapporteerd. Licht uw arts in als u lage buikpijn hebt of als u pijn of hinder voelt bij seksuele betrekkingen. Dat is belangrijk omdat bekkeninfecties uw kansen om een baby te krijgen kunnen verminderen en het risico op een ectopische zwangerschap kunnen verhogen (ontwikkeling van een foetus buiten de baarmoeder). Er kan een ectopische zwangerschap optreden met Levonortis, maar de kans daarop is zeer klein. Het risico is lager dan bij vrouwen die geen contraceptie gebruiken of bij vrouwen met een koperspiraaltje.

U moet uw arts inlichten als u lage buikpijn hebt, vooral als u ook koorts hebt of een keer uw menstruatie niet hebt gekregen of een onverwachte bloeding vertoont. Dat kunnen tekenen van een ectopische zwangerschap zijn.

Als u denkt dat u slecht reageert op Levonortis of als u een ander probleem hebt, moet u dat melden aan uw arts of ziekenhuis.

Het melden van bijwerkingen

Krijgt u last van bijwerkingen, neem dan contact op met uw arts. Dat geldt ook voor mogelijke bijwerkingen die niet in deze bijsluiter staan. U kunt bijwerkingen ook rechtstreeks melden via het Federaal agentschap voor geneesmiddelen en gezondheidsproducten, Afdeling Vigilantie, Galileelaan 5/03, 1210 BRUSSEL
Website: www.eenbijwerkingmelden.be; e-mail: adr@fagg.be.

Door bijwerkingen te melden, kunt u ons helpen meer informatie te verkrijgen over de veiligheid van dit geneesmiddel.

5. HOE BEWAART U DIT MIDDEL?

Bewaren in de oorspronkelijke verpakking ter bescherming tegen licht. Open de verpakking van Levonortis niet. Alleen uw arts of ziekenhuis mag dat doen.

Voor dit geneesmiddel zijn er geen speciale bewaarcondities wat betreft de temperatuur.

Buiten het zicht en bereik van kinderen houden.

Gebruik dit geneesmiddel niet meer na de uiterste houdbaarheidsdatum. Die is te vinden op het etiket en de buitenverpakking na EXP. Daar staan een maand en een jaar. De laatste dag van die maand is de uiterste houdbaarheidsdatum.

Spoel geneesmiddelen niet door de gootsteen of de wc en gooi ze niet in de vuilnisbak. Vraag uw apotheker wat u met geneesmiddelen moet doen die u niet meer gebruikt. Als u geneesmiddelen op de juiste manier afvoert worden ze op een juiste manier vernietigd en komen ze niet in het milieu terecht.

6. INHOUD VAN DE VERPAKKING EN OVERIGE INFORMATIE

Welke stoffen zitten er in dit middel?

- Levonortis bestaat uit een T-vormig kadertje van polyethyleenplastic. Het bevat 52 mg levonorgestrel, de werkzame stof, een hormoon dat in veel contraceptieve pillen en preparaten voor hormonale substitutietherapie wordt gebruikt. Het hormoon zit in een substantie, polydimethylsiloxaan genoemd. Die is omgeven door een membraan (huid), eveneens gemaakt van polydimethylsiloxaan.
- Het T-vormige skelet bevat ook bariumsulfaat, zodat het te zien is op röntgenfoto's.
- Die structuur levert een hulpmiddel dat het hormoon geleidelijk in de baarmoeder afgeeft.
- Er hangen twee dunne draden van polyethyleen en koperftalocyanineblauw aan het onderuiteinde van het skelet. Daarmee kan het hulpmiddel gemakkelijk worden verwijderd en kunt u of uw arts controleren of het hulpmiddel nog op zijn plaats zit.

Hoe ziet Levonortis eruit en hoeveel zit er in een verpakking?

Elke verpakking bevat één Levonortis.

Houder van de vergunning voor het in de handel brengen en fabrikant

Houder van de vergunning voor het in de handel brengen

Exeltis Germany GmbH
Adalperostraße 84
85737 Ismaning
Duitsland
Email: medinfo.belgium@exeltis.com

Fabrikant

Odyssea Pharma S.A.
Rue du Travail, 16
4460 Grâce-Hollogne
België

Nummer van de vergunning voor het in de handel brengen

BE463626

Afleveringswijze

Geneesmiddel op medisch voorschrift

Dit geneesmiddel is geregistreerd in lidstaten van de Europese Economische Ruimte onder de volgende namen:

België	Levonortis
Luxemburg	Levonortis

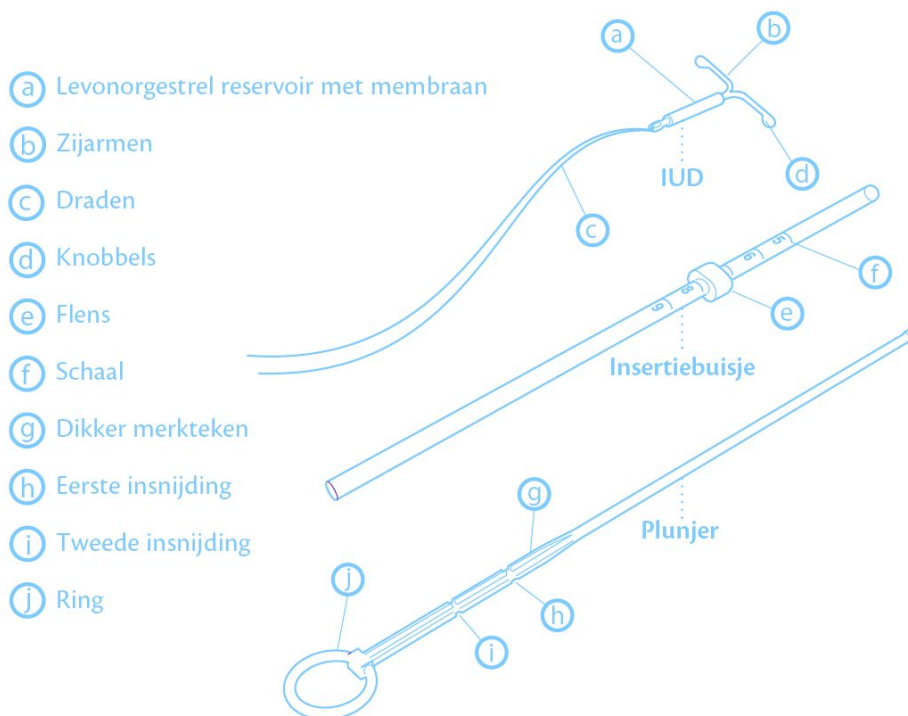
Deze bijsluiter is voor het laatst goedgekeurd in 10/2025.

De volgende informatie is alleen bestemd voor artsen of andere beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg.

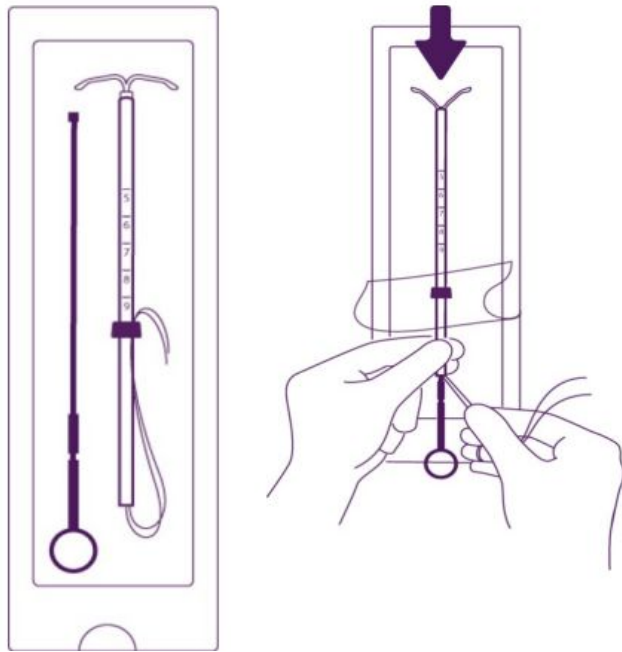
INSTRUCTIES VOOR INSERTIE

Beschrijving

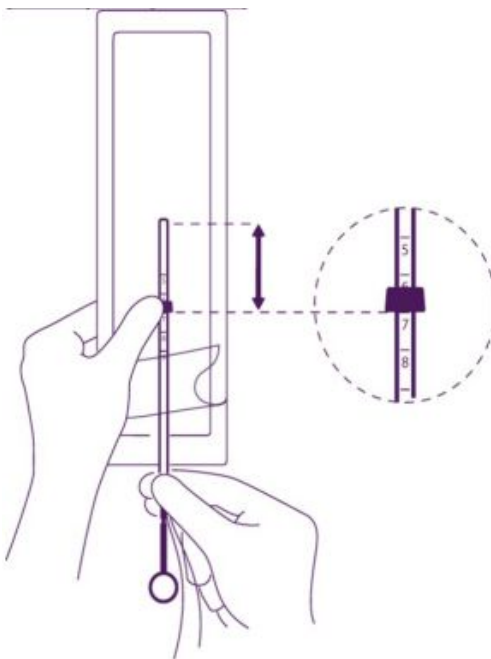
1. **Vorbereiding voor het inbrengen**Bij vrouwen van vruchtbare leeftijd wordt Levonortis ingebracht binnen zeven dagen na het begin van de menstruatie. Het kan op elk moment tijdens de cyclus worden vervangen door een nieuw systeem.
2. Het verdient aanbeveling Levonortis alleen te laten plaatsen door zorgverleners die voldoende zijn opgeleid en de instructies zorgvuldig hebben gelezen voor plaatsing van Levonortis.
3. Levonortis wordt geleverd in een steriele verpakking. Niet gebruiken als de binnenverpakking beschadigd of open is.
4. Onderzoek de patiënte om contra-indicaties voor plaatsing van Levonortis uit te sluiten (zie de Samenvatting van de Productkenmerken, rubriek 4.3 en rubriek 4.4 onder 'Medisch onderzoek/consultatie')
5. Plaats een speculum, gebruik een geschikte antiseptische oplossing om de vagina en de baarmoederhals te reinigen.
6. Gebruik een cervixdilator als de baarmoederhals vernauwd is. Niet forceren om weerstand te overwinnen.
7. Neem de baarmoederhals vast met een tenaculumforceps en pas lichte tractie toe om het cervicale kanaal en de baarmoederhals op één lijn te brengen.
8. Bepaal de diepte van de baarmoeder met een hysterometrie. Als de baarmoeder minder diep is dan 5,5 cm, moet de procedure worden stopgezet.

Vorbereiding voor insertie

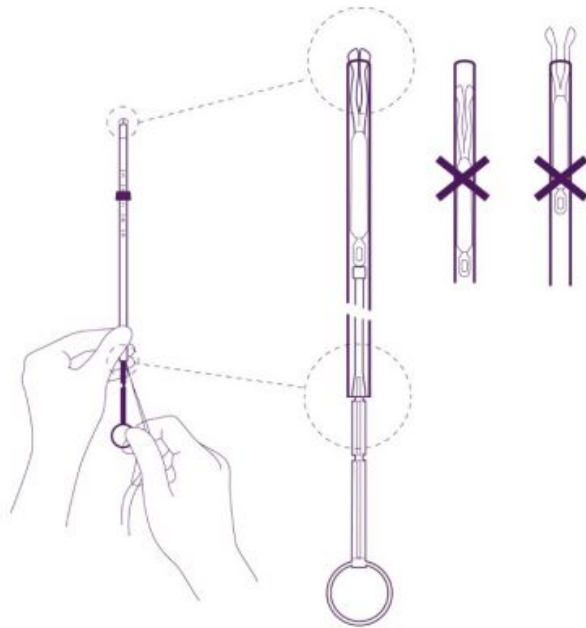
Steek de plunjer en het IUD in het insertiebuisje

Trek de blisterverpakking gedeeltelijk open (ongeveer 1/3 van de onderkant) en steek de plunjer in het insertiebuisje. Trek de draden los van de flens. Trek aan de draden om het IUD in het buisje te trekken. De armen van het IUD moeten horizontaal blijven, parallel met de vlakke kant van de flens.

Plaats de onderrand van de flens op de gemeten diepte

Plaats de blauwe flens zo dat de onderrand van de flens de waarde aangeeft die bij hysterometrie werd gemeten. De platte kanten van de flens moeten altijd evenwijdig zijn met de armen. Dan kunnen de armen correct opengaan in de baarmoederholte.

Pas de positie van het IUD in het insertiebuisje aan

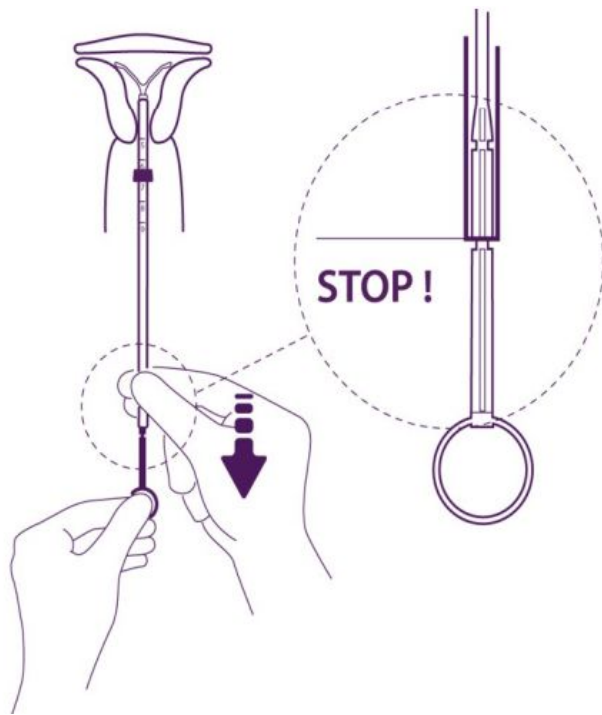
Houd de plunjer stevig vast terwijl u aan de draden trekt en beweeg het busje om de positie van het IUD aan te passen. De knobbels op de zijarmen moeten tegen elkaar liggen, net boven het bovenuiteinde van het insertiebuisje (zie zoom 1) en de distale rand van het busje moet zich bevinden ter hoogte van de eerste inkeping op de plunjer (zie zoom 2). Als het busje niet is afgelijnd met de eerste inkeping op de plunjer, moet u harder aan de draden trekken.

Insertie

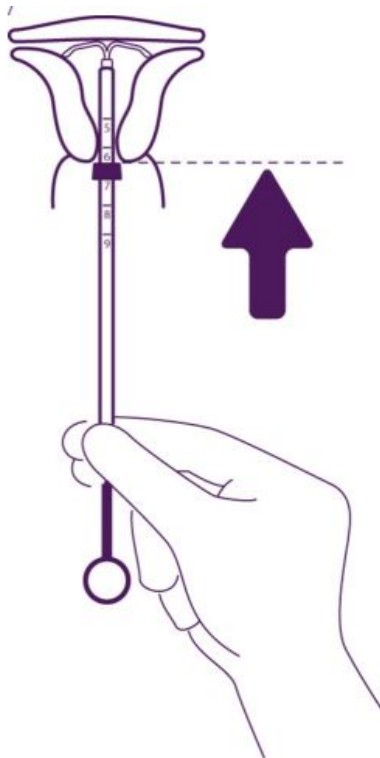
Steek het hulpmiddel in het baarmoederhalskanaal tot de blauwe flens in contact is met de cervix

Neem het hele hulpmiddel uit de blisterverpakking. Houd daarbij de plunjer en het busje goed samen vast op de juist ingestelde positie. Steek het geheel in het baarmoederhalskanaal tot de blauwe flens in contact komt met de cervix.

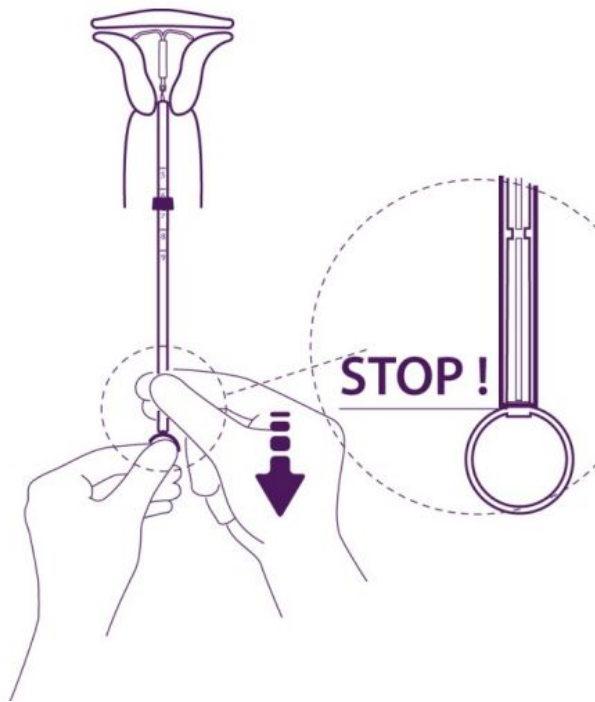
Laat de armen van het spiraaltje los

Houd de plunjer vast, laat de draden los en trek het insertiebuisje naar beneden tot het onderuiteinde aan de tweede inkeping op de plunjer komt.

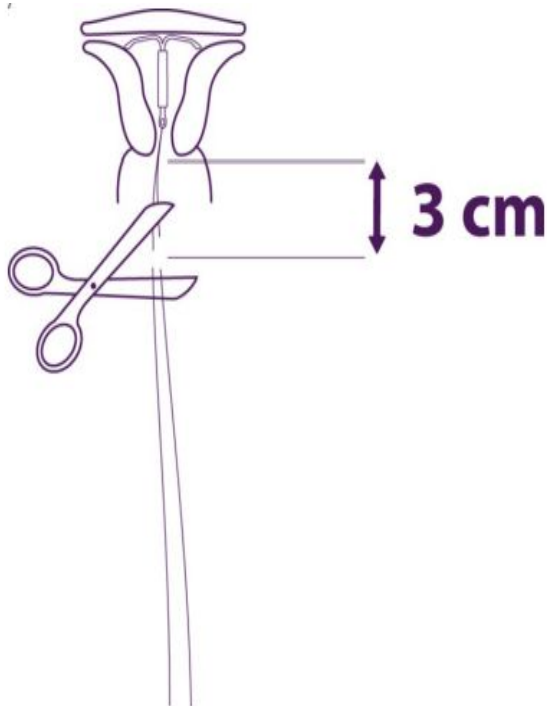
Duw het IUD tegen de fundus

Om het IUD in de baarmoederholte te positioneren, duwt u het insertiebuisje samen met de plunjer in tot de blauwe flens opnieuw in contact is met de cervix. Levonortis is dan correct in de baarmoederholte geplaatst.

Maak het IUD vrij uit het buisje in de baarmoederholte

Zonder de plunjer te bewegen, trekt u het insertiebuisje naar beneden naar de ring van de plunjer toe. Bij de passage van de uitstulping van de plunjer voelt u een lichte weerstand. Trek het buisje toch naar beneden naar de ring van de plunjer toe. Levonortis is dan volledig uit het insertiebuisje vrijgemaakt.

Verwijder achtereenvolgens de componenten van het insertiesysteem en snijd de draden af

Verwijder achtereenvolgens de plunjer en daarna het insertiebuisje. Snijd de draden af op een afstand van ongeveer 3 cm van de baarmoederhals.

BELANGRIJK!

In geval van een moeilijke insertie en/of uitzonderlijke pijn of bloeding tijdens of na de insertie moeten onmiddellijk een lichamelijk onderzoek en een echografie worden uitgevoerd om een perforatie van het baarmoederlichaam of de baarmoederhals uit te sluiten. Verwijder zo nodig het systeem en plaats een nieuw, steriel systeem. Gelieve gevallen van baarmoederperforatie of insertieproblemen te melden aan onze geneesmiddelenbewakingsafdeling:

pharmacovigilance.belgium@exeltis.com of +32 2 895 21 54.